

Fjerde næstformand (Margrete Auken):
Justitsministeren vil få meddelelse om denne beslutning.

Den sidste sag på dagsordenen var:

23) Forespørgsel nr. F 20:

Forespørgsel til udenrigsministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om situationen i Tjetjenien og de dansk-russiske forhold efter afholdelsen af den tjetjenske verdenskongres i København den 28.-29. oktober 2002?«

Af Holger K. Nielsen (SF) og Keld Albrechtsen (EL):

(Forespørgslen anmeldt 8/11 2002. Fremme af forespørgslen vedtaget 13/11 2002).

Begrundelse

Holger K. Nielsen (SF):

Som bekendt blev Akhmed Sakajev løsladt i går. Bevismaterialet fra Rusland var for tyndt, og det synes jeg vi skal glæde os over her i Folketinget i dag.

Men der er jo stadig krig i Tjetjenien. Krigen fortsætter, der er dræbt mere end 100.000 mennesker i den konflikt, og flere hundredtusinde er på flugt, Tjetjenien er stadig et blødende sår i Europa, og selv om vi var glade efter løsladelsen, er vi derfor stadig nødt til at forholde os til dette blødende sår.

EU og Danmark ønsker et tæt forhold til Rusland. Jeg tror, de fleste her i Folketinget er enige i, at det er vigtigt at få Rusland med i et europæisk samarbejde, men prisen for samarbejdet med Rusland må aldrig være, at vi lukker øjnene for russiske krigsforbrydelser i Tjetjenien i en krig, der har kostet så mange menneskeliv, og som har været ført med så stor brutalitet, som tilfældet har været.

Det er indlysende, at der er brodne kar på begge sider. Der er også begået grusomme handlinger fra tjetjensk side, f.eks. terrorhandlingerne som den, vi så på teateret i Moskva i oktober måned, og dem må vi naturligvis klart tage afstand fra. Ja, terrorisme ikke alene *må*, men *skal* vi tage afstand fra, for terror og terrorisme har aldrig nogen sinde hjulpet et folk til at få større autonomi, ensidige selvstændighed.

Kort tid efter terroraktionen blev den tjetjenske verdenskongres afholdt her i København, og det affødte meget voldsomme og negative reaktioner fra russisk side. Man opfordrede deltagerne og arrangørerne til at aflyse kongressen. Jeg deltog selv i kongressen, og min og vores indstilling var, at netop i situationen efter terroraktionen i Moskva var og er det vigtigt, at moderate kræfter – folk, der ønsker en politisk løsning – får mulighed for at tale sammen og diskutere en politisk løsning for Tjetjenien.

Dette gav anledning til en voldsom russisk reaktion med en forværring af det dansk-russiske forhold til følge, og i den situation reagerede myndighederne på en anmodning om at arrestere Akhmed Sakajev. Der er ingen tvivl om, at man var nødt til at reagere på en sådan anmodning for at undersøge de meget voldsomme russiske beskyldninger, men hele den dramatiske måde, arrestationen foregik på, var efter vores mening meget, meget kritisabel og kan dårligt fortolkes anderledes, end at man gik i panik på grund af et pres fra Rusland.

Det er vigtigt, at vi får diskuteret de ting, og derfor ser jeg frem til at få en god debat her i Folketinget i dag.

Besvarelse

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Situationen i Tjetjenien kan først og fremmest beskrives som kompleks, og det fremgik jo også af forespørgserens begrundelse. Der er ingen simple forklaringer, og der er ingen simple og enkle løsninger, men ét står fast: en endelig afgørelse af konflikten i Tjetjenien kan kun findes ad politisk vej.

Den danske regering har på det stærkeste fordømt de tjetjenske terroristers gidseltagning og aktionen i Moskva den 23.-26. oktober i år, som førte til store civile tab. Gidseldramaet synes at have bekræftet den voksende indflydelse fra ekstremistiske kræfter på konflikten i Tjetjenien. Terrorhandlingen førte til en skærpelse af den russiske holdning til konflikten i Tjetjenien, og det er en reaktion, som er til at forudse og selvfølgelig også er forståelig i situationen, men den vækker også bekymring for civilbefolkningen i Tjetjenien, herunder de mange flygtninge og internt fordrevne.

Den russiske forsvarsminister, Sergej Ivanov, udtalte den 3. november i år, at Rusland ville gennemføre en omfattende, hård, men målrettet